



SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al desenvollop de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »
Los subscriptors del interior reben las obras del
: : : : : folletí encuadernadas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Cabras, 13, 2^a (Bussó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
Donant avís se passa á domicili sense
: : : : : augment de preu : : : : :

Teatro Catalá

PLANYS D' UN PEGATAIRE

Monólech, original de D. Joan Gorina (Noy de la pega). Estrenat lo dia 2 del corrent en lo teatro Principal de Tarrassa.

Es la primera obreta que dona aquest autor á l'escena y en ella denota bona disposició.

Lo senyor Borrás va treuren tot lo partit possible encare que notántseli certa inseguritat.—J. F.

Un altre Redemptor

(Acabament)

—Ja 'm semblava que 'ns entendriam—va afegir l' incógnit picant l'esquena del nostre director y repetint la seva expressiva rialleta.

—Vosté dirá lo que desitja.

—¿Vosté no 'm deu coneixe?

—No tenia el gust...

—Gracias. Soch lo Director-gerent de la Companyia de ferrocarrils de...

—Comprés; d' aqueixa companyia abominable qu' abusa dels desnivells y de las curvas ràpides; d' aqueixa companyia criminal qu' usant un material péssim, té en continuo perill als viatjers que l' enriqueixen... ¡Qué significa per ella la mort de deu, ni de cent, ni de mil personas, mentres las sevas arcas estiguin plenas á curull! ¡Infames! ¡Assessinos!

—Sosseguis, jove; 's veu que vosté es molt nerviós... pero es franch y á mi m' agrada en-

téndrem ab las personas com vosté. Cregui que la Companyia está dintre de la lley.

—¡Mentida!

—Pero tal vegada l' haurán mal enterat...

—No; si las sevas infraccions las hi vist ab los meus propis ull. Lo desnivell que existeix entre P. y Z. es una de las infamias més grossas de la Companyia. Recordis d' aquell descarrilament horrorós, d' aquella catástrofe espantosa. ¡Quants morts y quants impossibilitats pe 'l treball! ¡Pero ab or se tapan las bocas! ¡Y vostés tan frescos!...

—Potser sí que la pendent es una mica massa dreta; pero, fill, lo terreno té certas exigencias. Me dirá que la vía podia passar per X, pero en aquest cas deixavam desamparats á deu ó dotze pobles, á tota una comarca, que, gracias al esfors de la Companyia, ha sortit de la miseria.

—Acabém, ¿qué vol?

—Jo, fill, no vull res; es la Companyia que m' envia. Vosté desde las columnas del seu periódich li ha dirigit conceptes rabiosament durs, paraulas excessivament injuriosas. y aixó la Companyia no pot tolerarho. Vosté desitjará guanyarse la vida com ho desitjém nosaltres. Y la Companyia, encare que 's creu estar dintre de la lley, á fi d' esquivar malas interpretacions, si vosté no era massa exigent, potser se deixaria tallar de la capa; tal vegada...

—Las meas exigencias son pocas; que posi la vía en condicions de seguritat y no m' ocuparé més del assumpto.

—¿Ja sab qué ha dit ara? Aixó representa per

la Companyia un gasto d' uns quants milions de pessetas. Si vosté havia de ficarsen algun quarto á la butxaca dels que invertís la Companyia en la millora, compendria el seu empenyo. Siguém enrahonats. Si vosté 's compromet á no molestar-nos més...

A n' aquí el Director-gerent de la Companyia, com home acostumat als misteris, á pesar de la indicació que 'n un principi li havia fet en Jesús de que podia parlar sense cuydado, va pronunciar algunas paraulas en veu baixa.

En Jesús, com picat per un escursó, va agafar pe 'l coll al gerent, y mentres li hi apretava ab sas mans de ferro, va exclamar ab desesperació:

—¡Pobre, sempre! ¡Infame, may!

Nosaltres al veurer al nostre condeixible cego d' ira, correguerem á salvar á sa presa inhumana.

—¡Surti de casa,—va afegir en Jesús,—vágis-sen y digui á n' aqueixa taifa de assessins, que encara hi ha homes que no 's venen ni per tots los diners del mon!

L' endemá rebia 'l nostre director els padrins del gerent de la famosa Companyia.

—Diguinli—els digué en Jesús ab veu entera—que no m' ha quedat temps d' aprendre á tirar cap arma; pero que no per 'xó refuso el desafío. Vull no més que aquest reuneixi lo mateix perill per l' un que per altre. En una habitació completament á las foscas, cambiarem las nostres balas...

—Es difícil que s' avingui á tal proposició,—observá un dels padrins.—Pensí que de no acceptar lo desafío en la forma acostumada, el nostre apadrinat voldrá reparar l' ofensa en forma més violenta...

—¡Prou!—va cridar en Jesús pegant un cop de puny á la seva taula, que va fer cruixir la fusta.—¡Que vingui, que 'm busqui; per lluytar ab ell, si no 'n tenia d' altre, sempre tindria la forsa de la rahó, que 's la més poderosa!

Los dos padrins, veyent l' actitut resolta del nostre director, van saludar, tement potser la repetició, corregida y aumentada, de la escena del día avans, y se 'n anaren.

Al cap d' uns quants dias, una nit, al anarsen á retiro, en Jesús va ser víctima, en son mateix carrer, de la agressió brutal de dos desconeguts que van deixar-lo estaburnit al peu de una escala.

En Jesús va fer llit un mes. Las feridas va rébreles en lo cap, y els metjes temian que l' abundant pérdua de sang no perturbés las facultats mentals del pacient; pero per fortuna va poguer tornar á agafar lo ploma, sense que 'ls seus nous escrits decayguessin en lo més mínim. Es més encare; aquella agressió incalificable, en lloch

de guanyarli 'l cor, va agegantar-lo. Va repetir ab més valentia qu' avants los seus atachs á la Companyia.

La seva pobra mare li deya: —Mira, fill meu, qu' un dia te matarán.

Y en Jesús li contestava, aixecant lo seu noble cap, com desafiant lo perill:

—¡Que 'm matin! ¡Lo pare va morir defensant la Llibertat; jo moriré com ell, per una causa santa!

La Companyia, que tenint prou diners per fer-ho, estava acostumada á desembrassarse de tots los entrebanchs que la molestavan, va demandar á ne 'n Jesús Deu per calumnia é injuria, recalcant que 's tractava d' un vulgar cas de *chantage*, y el nostre director, lo nostre honrat y leal condeixible siqué condemnat á quatre anys de desterro.

Durant dos ó tres mesos vaig rebre cartas del meu estimat company; pero després, veyent que no contestava á las mevas, vaig escriurer á un amich del poble ahont cumplia en Jesús la condempna, demanantli noticias, y 'l meu amich va contestarme, que la mare del nostre condeixible, á la qual havia afectat fonament la desgracia del seu fill, havia mort feya un parell de setmanas, y que 'n Jesús, que semblava haver perdut los coneixements á causa de la dita pérdua, havia desaparecut del poble, y que s' ignorava 'l seu paradero.

No comptava veure ja més al meu antich company, quan una nit, á la sortida del teatro, vaig fixarme en un xicotás, ab cara d' idiota, que allargava la má als transeunts, lo que á pesar del seu vestit espellofat y sa barba mal cuydada, va semblarme lo director de *L' Armonia Universal*.

—¡Jesús! ¿Ets tú, Jesús?—vaig dirli acostant-mhi.

—Sí, soch jo; donam pá; vull pá,—va contestarme, obrint desmesuradamente la boca.

—¿Qué no 'm coneixes? Soch lo teu amich, lo Ernest.

—¡Amich? ¡Amich? ¡Ernest? ¡Ernest?—digué mirantme ab ulls estraviats.

—Sí, home; 'l teu company de *L' Armonia*.

Al sentir aquest nom va retratar-se en son semblant una por terrible, y agafantme per un bras, com si 'm vulgués apartar d' un perill, va posarse á cridar:

—Fugim que vé 'l carril! ¡Ja es á la pendent! ¡A n' aquí, á n' aquí mateix va matá á la mare! ¡Miratel... ja cau! ¡Fugim!!

Y veyent que jo no fugia ab ell, va posarse á corre com un esperitat, desaparequent per la primera cantonada.

Encara no havia tornat del meu assombro, que

vaig veure passar al gerent d'aquella infame Companyia, lluhent y gras, ab cara de satisfacció, donant lo bras á una senyorassa ricament vestida y enjoyada...

¡Pobre Jesús! ¡No l'hi vist més!

A. GUASCH TOMBAS.

Sr. Director de LO TEATRO REGIONAL.

Aquell *libelo* difamatori del Empresari del Jardí Espanyol; aquell injuriós y calumniós document, teixit bast de falsetats y de vergonyosas porquerias (qu'un dia ó altre s'haurá de menjar); aquell escrit... alló... **no es pot ni s'heu contestar**. Fora rebaixarse al nivell de son autor.

Ho dich per l'últim párrafo en que aquell... tipo confon la noble amistad ab... ni sé com dirho,... ab l'últim grahó de la baixesa humana. Alló... **no s'heu ni s'pot contestar**. Ho vaig llegir una sola vegada y no tinch cor de tornarhi sense tenir aprop algun desinfec-tant. Are que s'han esbargit 'ls fums de la meua justa indignació, aquell infelís m'inspira llástima perque 'l seu escrit li ha fet mil cops mes mal, que 'l que insidiosament intentava ferme á mí. Tot lo demás que en ell m'atribuix ab molta facilitat ho desvaneixeré com fum. Lo que faré m'ho callo. Per are 'm reservo els meus drets.

Aquell home ja ha ensenyat l'orella, li han vist la mala bava y ja queda plenament jutjat per las personas decents.

Disposi de son afectíssim amich

CONRAT COLOMER.

A qui puga interessarli

Havent vist estampat cinch ó sis vegadas lo meu nom en una especie d'escrit que cert empresari ha fet circular aquets últims dias, pretenent respondrer á alguns cárrechs que desde aquestas columnas va dirigirli un director d'escena, dech manifestar que trovant las insinuacions dirigidas á la meua humil persona, despossehidas de tot interés públich, forsosament tindrian lo mateix carácter las manifestacions que 'n resposta podria escriurér. Per lo tant, sols dech fer constar, me plau haver descobert, hi ha qui 's preocupa tant del meu nom, fins al extrem de retreurel abundantment en un assumpto de que tan sols puch serne sencill espec-tador, y manifestar, que n'he prés nota pera procedir en la forma y manera que de lley sia y la cosa se mereix.

J. XIMENO PLANAS.

Ma ditxa

Si en volguessis darme 'l sí que fa temps mon cor desitja, seria la major ditxa que jo podria obtení.

Donchs no envejo la noblesa ni sentir lo drinch del or, sols envejo la promesa que 'n te de dar ton amor.

J. ROBERT.

Servey de fora

L'«Orfeo Catalá» al Masnou

A dos quarts de deu del matí, del diumenge passat, se celebrá á la Iglesia un solemne ofici en honor de Sant Pere, patró de la Vila, en lo qual l'«Orfeo catalá» cantá la missa en *sol*, de Gounod, ab un ajust y precisió digne de la fama que te guanyada.

Ocupá la cátedra del Esperit Sant, lo sabí rector del vehí poble de Teyá, doctor Sellarés, que ab frasse concisa y clara feu ressaltá los mérits de la música popular catalana, respirant tots sos hermosos y poétichs párrafos l'esperit y fervor catalanista qu'animan al orador. Dedicá eloqüents frasses als orfeonistas, encorat-jantlos pera continuar ab gloria la tasca que s'han emprés y desitjantlos honra y profit en sa brillant y patriótica empresa.

Al terminar l'ofici, per tot arreu se sentian paraulas d'admiració vers l'orador per sa brillant fraseologia y á l'Orfeo per son lluhit treball.

A las tres y mitja, lo local del Circo ofería un aspecte encantador. L'animació era extraordinaria y l'adorno del local hermosíssim.

Al apareixer los orfeonistas al palco escénich, siguen saludats ab una estrepitosa salva d'aplausos, com també al apareixer son Director.

Respecte á l'execució del programa, sols puch dir que tots los números, qu'eran divuyt, foren aplaudits ab entussiasme, que molts d'ells meresqueren los honors de la repetició, y á no ser lo temps just, s'haurian vist obligats á repetirlos tots.

Prengué part també á dita festa, la mestre de cant de la secció de senyoretas de l'Orfeo, senyora Wehrle, que acompanyada al piano per D. Joseph M.^a Comella, Subdirector del mateix, cantá ab una afinació digne de tot aplauso, varias cançons populars y *L'Anyora-ment*, del immortal Clavé.

Dita senyora fou obsequiada ab una preciosa toya de flors, que li fou presentada al terminar la cansó *Afany*, de Trostá.

No trovo paraulas suficientes y de prou forsa pera dar prova del éxit obtingut.

Sols puch anyadir, que l'escullida concurrencia surtí del Circo en extrém satisfeta, planyentse de que no sovintejin tals festas, y que 'ls orfeonistas foren despedits per numerosas personas.

En una paraula, Masnou se pot vanagloriar de contar entre sos fills, á D. Lluís Millet, director del «Orfeo Catalá».

Rebi, donchs, dit senyor, lo doctor Sellarés y tots los orfeonistas, desde las columnas de LO TEATRO REGIONAL, nostra mes franca felicitació, y... ¡Fins á un altre! —J. P. T.

SABADELL.—Res de nou que puga mencionarse, á no ser que un famós periódich s'ocupa de la meua ressenya en lo número passat, referent á la representació de la última olla d'aquell célebre mestre, pretenent desvirtuar de la manera mes pobre que puga ferse, las meas afirmacions, mes fortas avuy que may, deixant los comentaris al bon criteri del curiós lector, advertintli perque jutji millor, que 'l Director d'aquell periódich es alhora, l'empresari de la companyia. *Tableau*.—J. F.

VILANOVA Y GELTRÚ.—S'han posat últimament en escena, *La Bruixa*, *Ditxós ball de máscaras*, *Lo secret del nunci* y *Lo ret de la Sila*.—C.

Novas



LAS ERRADAS DEL PAPÁ

Complerta repartim avuy aquesta bonica obreta, de fácil representació, tant en comedia com en sarsuela, estrenada ab general aplauso d' abduas maneras en los teatros Romea y Jardí Espanyol respectivament. Las personas que desitjin tenirla enquadernada poden verificar lo cambi en la forma de costum.

Havent pogut combinarho fentla cabrer en un sol número, ho havem preferit aixís en lloch de donarla en dos com haviam anunciat.

Conseqüents en introduhir continuas milloras, anirém presentantne algunas de importants, que segurament serán rebudas ab aplauso per lo creixent favor que 'l públich nos dispensa.

Lo dia 12 del actual, devant del senyor jutge corresponent, va esser citat nostre director D. Joan Brú Sanclement per l' empresari del Jardí Espanyol senyor Franquesa, per la publicació feta d' un *remitit* de don Conrat Colomer, estampat en lo número 234 d' aquest periódich.

Lo senyor Brú va protestar de tal citació per reconeixer la paternitat del escrit referit D. Conrat Colomer.

Concretada la qüestió entre los expressats senyors Franquesa y Colomer, y havent donat aquest la explicació pertinent á la paraula *quebrat*, la part contraria no va voler acceptar explicacions y no va resultar conciliació.

Estarém á la mira d' aquesta qüestió en la cual no duptem que sortirà en bé lo senyor Colomer, qui además va reservarse manifestament lo dret d' acudir contra son demandant per públicas injurias estampadas per lo senyor Franquesa en contra sa persona, en un periódich local.

Ha comensat á publicarse á Granollers, una revista mensual baix lo titol de *La Enciclopédica* y direcció de D. Joan Vidal Jumbert.

Se li desitja llarga vida.

Diumenge vinent en lo teatro Tívoli verificará lo

vuité concert de la present temporada la societat coral «Euterpe». Se verificará l' estreno del coro á veus solas *Tirant l' art*, música del mestre Goula (pare), y lletra de don Conrat Roure.

En aquest concert hi pendrá part lo coro de nens y nenas de dita societat.

En l' Ateneo Obrero desde 'l 15 del corrent, tots los dias feiners de 8 á 10 de la nit, queda oberta la matrícula pera lo nou curs de 1896-97, quin quadro de assignaturas está exposat en la Secretaría.

Lo dia 23, á las tres de la tarde, tindrà lloch la distribució de premis als alumnos que han concorregut al curs passat, y en conmemoració de aquesta festa, lo mateix dia, á las nou de la nit, en lo propi local s' hi verificará una important vetllada literaria-musical. A dits actes s' invita als senyors socis, á tots los Ateneos y á la premsa en general.

Segueix essent lo teatro Granvía un dels teatros més concorreguts de la present temporada. La companyia Giovannini surt á éxit diari. Ultimament ha obtingut grans ovacions la tiple Galvani en la interpretació de la ópera *La Sonámbula*. *Fra Diávolo* y *Fatinitza*, han sigut aixís mateix rebudas ab molt aplauso.

Dissapte passat debutá en lo teatro Tívoli y en la ópera *La Dolores*, la nova tiple senyoreta Isabel Riera. Sigué rebuda ab aplauso per la bonica veu que posseeix y bona escola de cant, revelant además qualitats escénicas molt recomenables.

Gli amanti di Teruel, ha obtingut en lo teatro Nou Retiro molt bon conjunt, baix la direcció del mestre Baratta, distingintshi notablement las senyoras Ferni y Ketty y 'ls senyors Morera, Carbonell y Leoni.

La senyora Gardeta ha continuat essent molt celebrada en la interpretació de la ópera *Carmen*.

Al número vinent comensará lo precíós drama en tres actes



LA COPA DEL DOLOR

Tipografia «La Académica», Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861